

มาตรฐานการปฏิบัติงาน (SOP)

ชื่อหน่วยงาน กลุ่มพัฒนาอนามัยสิ่งแวดล้อม ศูนย์อนามัยที่ 8 อุตรดิตถ์	คู่มือการปฏิบัติงานการขับเคลื่อนตัวชี้วัด
	ชื่อตัวชี้วัด จังหวัดมีการขับเคลื่อนการดำเนินงานอาหารปลอดภัยที่มีประสิทธิภาพ

1. วัตถุประสงค์ (Objectives)

1.1 เพื่อให้จังหวัดมีการขับเคลื่อนการดำเนินงานอาหารปลอดภัยที่มีประสิทธิภาพ และเป็นไปตามนโยบายสำคัญของกระทรวงสาธารณสุข

1.2 เพื่อให้สถานประกอบการกิจการอาหารมีการพัฒนาด้านสุขลักษณะตามเกณฑ์มาตรฐาน

2. ขอบเขต (Scope)

บูรณาการหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาและยกระดับสถานประกอบการกิจการด้านอาหาร ประกอบด้วย

- อาหารริมบาทวิถี (Street Food Good Health) พื้นที่ขยาย จังหวัดละ 1 แห่ง
- ตลาดนัด (Temporary Market) พื้นที่ขยาย จังหวัดละ 5 แห่ง
- ร้านอาหาร (Clean Food Good Taste Plus) จังหวัดละ 5 แห่ง

3. คำจำกัดความ (Definition)

สถานประกอบการปรับปรุงผ่านเกณฑ์มาตรฐาน หมายถึง สถานประกอบการด้านอาหาร ที่ได้ดำเนินการปรับปรุงจนผ่านเกณฑ์มาตรฐานในแต่ละประเภท และผ่านมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ตามที่ ศบค.กำหนด ได้แก่

อาหารริมบาทวิถี หมายถึง อาหารที่จำหน่ายในแผงลอยจำหน่ายอาหารที่ตั้งริมฟุตบาทหรือริมบาทวิถี มีลักษณะเป็นแคร่ แท่น โต๊ะ แผง รถเข็นหรือพาหนะอื่นใดที่ขายอาหาร เครื่องดื่ม น้ำแข็ง โดยตั้งประจำที่ในบริเวณที่ทางราชการอนุญาต อันได้แก่ ที่ทางสาธารณะ ที่ราชพัสดุ ที่สาธารณประโยชน์ บริเวณวัดหรือที่ริมน้ำ ซึ่งอาจจะมีการจัดตั้งแบบถาวรหรือเคลื่อนย้ายได้ตามเวลาที่กำหนด

มาตรฐานอาหารริมบาทวิถี (Street Food Good Health) หมายถึง เกณฑ์มาตรฐานอาหารริมบาทวิถี ประกอบด้วย 4 มิติ ได้แก่ มิติด้านสุขภาพ มิติด้านเศรษฐกิจ มิติด้านสังคม และมิติด้านวัฒนธรรม โดยแบ่งการรับรองเป็น 3 ระดับ ได้แก่ ระดับพื้นฐาน ระดับดี ระดับดีมาก ซึ่งต้องผ่านระดับพื้นฐานขึ้นไป

ตลาดนัด หมายถึง ตลาดประเภทที่ 2 ตามกฎกระทรวงว่าด้วยสุขลักษณะของตลาด พ.ศ.2551 **มาตรฐานตลาดนัด นำซื้อ (Temporary Market)** หมายถึง เกณฑ์มาตรฐานตลาดนัด นำซื้อ ประกอบด้วยเกณฑ์ 20 ข้อ ซึ่งครอบคลุม 3 ด้าน ได้แก่ ด้านสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อม ด้านความปลอดภัยของอาหาร และด้านคุ้มครองผู้บริโภค โดยแบ่งการรับรองเป็น 3 ระดับ ได้แก่ ระดับพื้นฐาน ระดับดี ระดับดีมาก ซึ่งต้องผ่านระดับพื้นฐานขึ้นไป

ร้านอาหาร หมายถึง สถานที่จำหน่ายอาหาร ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ.2535 และกฎกระทรวงสุขลักษณะของสถานที่จำหน่ายอาหาร พ.ศ. 2561

มาตรฐาน Clean Food Good Taste Plus หมายถึง เกณฑ์การรับรองมาตรฐานสถานที่จำหน่ายอาหาร ระดับดีมาก ซึ่งต้องผ่านเกณฑ์การประเมินมาตรฐานสุขาภิบาลอาหาร “สถานที่จำหน่ายอาหาร” อาหารสะอาด รสชาติอร่อย (Clean Food Good Taste) ระดับพื้นฐาน จำนวน 5 หมวด และผ่านเกณฑ์การพัฒนาและยกระดับมาตรฐานสถานที่จำหน่ายอาหารในระดับก้าวหน้า จำนวน 9 ข้อ

4. ความรับผิดชอบ (Responsibilities)

ศูนย์อนามัย

- 1) ประชุมชี้แจงสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด/อำเภอ
- 2) พัฒนาศักยภาพ/เสริมสร้างความรอบรู้ให้ผู้ประกอบการ พชอ. อปท. และเจ้าหน้าที่สาธารณสุข
- 3) ประสานความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายสนับสนุนให้ผู้ประกอบการ/เจ้าของสถานประกอบการประเมินตนเองตามเกณฑ์มาตรฐานผ่านระบบออนไลน์ (google form) และให้คำแนะนำเพื่อพัฒนาให้ได้ตามเกณฑ์มาตรฐาน
- 5) สนับสนุนภาคีเครือข่ายในการเฝ้าระวังความปลอดภัยอาหารในพื้นที่เป้าหมาย และรายงานผลการเฝ้าระวังผ่านระบบออนไลน์ (google form)
- 6) ร่วมประเมินสถานประกอบการด้านอาหาร ได้แก่ อาหารริมบาทวิถี ตลาดนัด ร้านอาหารในพื้นที่ และรายงานความก้าวหน้ารายไตรมาสผ่านระบบออนไลน์(google form)
- 7) รณรงค์ ขับเคลื่อน และเยี่ยมเสริมพลังการดำเนินงานในพื้นที่
- 8) กำกับ ติดตาม ประเมินผล และสรุปรายงานผลการดำเนินงาน

สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด

- 1) ประชุมชี้แจงองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- 2) คัดเลือกพื้นที่เป้าหมายในการพัฒนาและยกระดับสถานประกอบการด้านอาหาร ได้แก่ อาหารริมบาทวิถีตลาดนัด ร้านอาหาร
- 3) พัฒนาศักยภาพ/เสริมสร้างความรอบรู้ให้ผู้ประกอบการ พชอ. อปท. และเจ้าหน้าที่สาธารณสุข
- 4) ประสานความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายสนับสนุนให้ผู้ประกอบการ/เจ้าของสถานประกอบการประเมินตนเองตามเกณฑ์มาตรฐานผ่านระบบออนไลน์ (google form) และให้คำแนะนำเพื่อพัฒนาให้ได้ตามเกณฑ์มาตรฐาน
- 5) สนับสนุนภาคีเครือข่ายในการเฝ้าระวังความปลอดภัยอาหารในพื้นที่เป้าหมาย และรายงานผลการเฝ้าระวังผ่านระบบออนไลน์ (google form)
- 6) ร่วมประเมินสถานประกอบการด้านอาหาร ได้แก่ อาหารริมบาทวิถี ตลาดนัด ร้านอาหารในพื้นที่ และรายงานความก้าวหน้ารายไตรมาสผ่านระบบออนไลน์(google form)
- 7) รณรงค์ ขับเคลื่อน และเยี่ยมเสริมพลังการดำเนินงานในพื้นที่
- 8) กำกับ ติดตาม ประเมินผล และสรุปรายงานผลการดำเนินงาน

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

- 1) ประชุมชี้แจงผู้ประกอบการและภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง
- 2) คัดเลือกพื้นที่เป้าหมายในการพัฒนาและยกระดับสถานประกอบการกิจการด้านอาหาร ได้แก่ อาหารริมบาทวิถี ตลาดนัด ร้านอาหาร
- 3) พัฒนาศักยภาพ/เสริมสร้างความรอบรู้ให้ผู้ประกอบการ ประชาชน ผู้บริโภค
- 4) สนับสนุนให้ผู้ประกอบการ/เจ้าของสถานประกอบการ ดำเนินการประเมินตนเองตามเกณฑ์มาตรฐานผ่านระบบออนไลน์ (google form) และให้คำแนะนำเพื่อพัฒนาให้ได้ตามเกณฑ์มาตรฐาน
- 5) ดำเนินการเฝ้าระวังความปลอดภัยอาหารในพื้นที่เป้าหมาย พร้อมทั้งแจ้งผลการเฝ้าระวังให้กับสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด เพื่อรายงานผลการเฝ้าระวังผ่านระบบออนไลน์ (google form)
- 6) ร่วมประเมินสถานประกอบการกิจการด้านอาหาร ได้แก่ อาหารริมบาทวิถี ตลาดนัด ร้านอาหารในพื้นที่ พร้อมทั้งแจ้งผลการประเมินตามเกณฑ์มาตรฐานให้กับสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด เพื่อรายงานผลผ่านระบบออนไลน์ (google form)
- 7) สรุปรายงานผลการดำเนินงาน

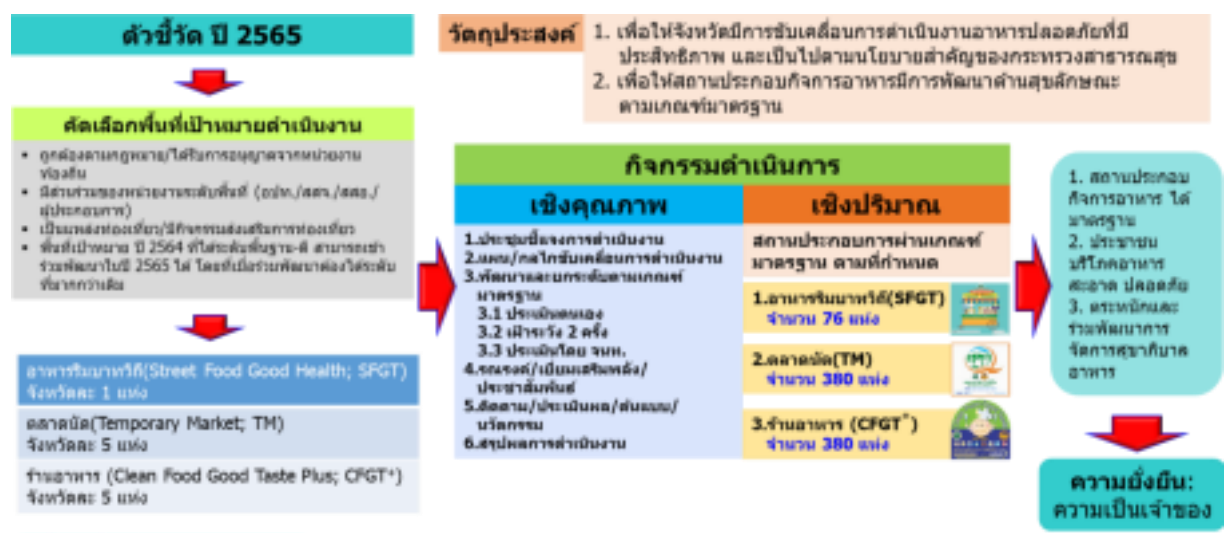
หมายเหตุ : แนวทางการประเมินรับรองมาตรฐาน

ระดับการรับรองมาตรฐาน	หน่วยงานตรวจรับรองมาตรฐาน
ระดับพื้นฐาน	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.)
ระดับดี	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด (สสจ.)*
ระดับดีมาก	ศูนย์อนามัยที่ 1-12 / สถาบันพัฒนาสุขภาพระดับเมือง (สสม.)

หมายเหตุ: *การรับรองมาตรฐานสถานที่จำหน่ายอาหาร (ร้านอาหาร) สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ร่วมกับศูนย์อนามัย ประเมินรับรองในระดับดีมาก

แนวทางการดำเนินงานตัวชี้วัด:จังหวัดมีการขับเคลื่อนการดำเนินงานอาหารปลอดภัยที่มีประสิทธิภาพ
 ประเด็น : อาหารริมบาทวิถี ตลาดนัด และร้านอาหาร

Small success

	ไตรมาส 1	ไตรมาส 2	ไตรมาส 3	ไตรมาส 4
ข้อค้นพบ ความยั่งยืน	<ol style="list-style-type: none"> 1.คัดเลือกพื้นที่เป้าหมาย 2.ประเมินตนเองตามแบบฟอร์มแต่ละ Setting (google form) 3.ประชุมชี้แจงการดำเนินงานร่วมกับภาคีเครือข่าย 4.ขับเคลื่อนการดำเนินงานตามแผนงานและกลไกในพื้นที่ 5.พัฒนาและยกระดับตามเกณฑ์มาตรฐานแต่ละ Setting 	<ol style="list-style-type: none"> 1.เฝ้าระวังความปลอดภัยอาหารตามเกณฑ์ ครั้งที่ 1 (เดือนมีนาคม) 2.รณรงค์/เยี่ยมเสริมพลัง/ประชาสัมพันธ์ 3.ประเมินสถานประกอบการตามเกณฑ์มาตรฐานในแต่ละ Setting โดย จนท. (อปท./สจส./สสจ.) 4.ติดตาม/ประเมินผล/ต้นแบบ/นวัตกรรม 	<ol style="list-style-type: none"> 1.เฝ้าระวังความปลอดภัยอาหารตามเกณฑ์ ครั้งที่ 2 (เดือนกรกฎาคม-สิงหาคม) 2.รณรงค์/เยี่ยมเสริมพลัง/ประชาสัมพันธ์ 3.ประเมินสถานประกอบการตามเกณฑ์มาตรฐานในแต่ละ Setting โดย จนท. (อปท./สจส./สสจ.) 4.ติดตาม/ประเมินผล/ต้นแบบ/นวัตกรรม 5.จังหวัดมีการขับเคลื่อนการดำเนินงานอาหารปลอดภัยที่มีประสิทธิภาพ <ul style="list-style-type: none"> ☐ อาหารริมบาทวิถี 15 แห่ง ☐ ตลาดนัด 76 แห่ง ☐ ร้านอาหาร 76 แห่ง 	<ol style="list-style-type: none"> 1. จังหวัดมีการขับเคลื่อนการดำเนินงานอาหารปลอดภัยที่มีประสิทธิภาพ <ul style="list-style-type: none"> ☐ อาหารริมบาทวิถี 76 แห่ง ☐ ตลาดนัด 380 แห่ง ☐ ร้านอาหาร 380 แห่ง 2. สรุปผลการดำเนินงานรายเขตสุขภาพ

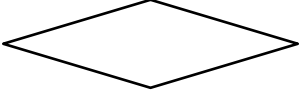

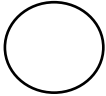
กิจกรรม	เอกสาร/หลักฐาน	การรายงาน	
		google form	เอกสาร
1.ประชุมชี้แจงการดำเนินงาน	เอกสาร/ภาพประชุมชี้แจง	-	ศส.รวบรวมส่ง สอน.
2.แผน/กลไกขับเคลื่อนการดำเนินงาน	เอกสารแผน/กลไกขับเคลื่อนการดำเนินงาน	-	ศส.รวบรวมส่ง สอน.
3.พัฒนาและยกระดับตามเกณฑ์มาตรฐาน			
3.1 ประเมินตนเองตามเกณฑ์แต่ละ Setting	ผลการประเมินตนเองแต่ละ Setting ในระบบ google form	✓	-
3.2 เฝ้าระวังความปลอดภัยอาหาร ครั้งที่ 1 (เดือนมีนาคม)	ผลการเฝ้าระวังความปลอดภัยอาหารแต่ละ Setting ในระบบ google form	✓	-
3.3 เฝ้าระวังความปลอดภัยอาหาร ครั้งที่ 2 (เดือนกรกฎาคม-สิงหาคม)	ผลการเฝ้าระวังความปลอดภัยอาหารแต่ละ Setting ในระบบ google form	✓	-
3.4 ประเมินสถานประกอบการตามเกณฑ์มาตรฐานในแต่ละ Setting โดย จนท. (อปท./สจส./สสจ.)	ผลการสถานประกอบการตามเกณฑ์มาตรฐานในแต่ละ Setting โดย จนท. (อปท./สจส./สสจ.) ในระบบ google form	✓	-
4.รณรงค์/เยี่ยมเสริมพลัง/ประชาสัมพันธ์	ภาพกิจกรรม	-	ศส.รวบรวมส่ง สอน.
5.สรุปผลการดำเนินงาน	เอกสารสรุปผลการดำเนินงานรายเขตสุขภาพ	-	ศส.รวบรวมส่ง สอน.

5. ขั้นตอนการปฏิบัติ (Procedure)

ลำดับ	ผังกระบวนการ	รายละเอียดงาน	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ	เอกสารที่เกี่ยวข้อง
1	ประชุมชี้แจง ↓	ประชุมชี้แจงการดำเนินงาน	ต.ค. - ธ.ค. 64	ศอ./ สสจ./ อปท./ผปก.	ภาพกิจกรรม การจัด ประชุมชี้แจง การดำเนินงาน
2	คัดเลือกพื้นที่เป้าหมาย ↓	คัดเลือกพื้นที่เป้าหมาย 1. ถูกต้องตามกฎหมาย/ ได้รับการอนุญาตจาก หน่วยงานท้องถิ่น 2. มีส่วนร่วมของ หน่วยงานระดับพื้นที่ (อปท./สสจ./สสอ./ ผู้ประกอบการ) 3. เป็นแหล่งท่องเที่ยว/ มีกิจกรรมส่งเสริมการ ท่องเที่ยว 4. สำหรับพื้นที่จัด บริการอาหารริมบาทวิถี และ ตลาดนัดที่เป็น พื้นที่เป้าหมาย ปี 2564 ที่ได้ ระดับพื้นฐาน หรือดี สามารถเข้าร่วมพัฒนา ในปี 2565 ได้ โดยที่เมื่อร่วมพัฒนา ต้องได้ระดับที่มาก กว่าเดิม	พ.ย. - ธ.ค. 64	ศอ./สสจ.	ผลการคัดเลือกพื้นที่ เป้าหมาย นำเข้า google form ที่จัดเตรียมไว้
3	แผนการดำเนินงาน ↓	จัดทำแผน/กลไก ขับเคลื่อนการดำเนินงาน	พ.ย. - ธ.ค. 64	ศอ./สสจ./ อปท./ผปก.	แผน/ กลไกขับเคลื่อน การดำเนินงาน

4	พัฒนาและยกระดับพื้นที่ตามเกณฑ์มาตรฐาน ↓	พัฒนาและยกระดับตามเกณฑ์มาตรฐาน 1. ประเมินตนเอง 2. เฝ้าระวัง 2 ครั้ง 3. ประเมินโดยเจ้าหน้าที่	พ.ย. - ธ.ค. 64 ไตรมาส 2,3 ไตรมาส 3,4	ศอ./สสจ./อปท./ผปก.	- ผลการประเมินตนเองของสถานประกอบการแต่ละประเภท - ผลการเฝ้าระวัง - ผลการประเมินโดย เจ้าหน้าที่
5	รณรงค์/เยี่ยมเสริมพลัง/ประชาสัมพันธ์ ↓	ลงพื้นที่เป้าหมายเพื่อรณรงค์/เยี่ยมเสริมพลัง/ประชาสัมพันธ์	ม.ค. - ส.ค. 65	ศอ./สสจ./อปท./ผปก.	- ภาพลงพื้นที่รณรงค์/เยี่ยมเสริมพลัง - การประชาสัมพันธ์ผ่าน Social Media ต่าง ๆ
6	ติดตาม/ประเมินผลค้นหาต้นแบบ/นวัตกรรม ↓	ลงพื้นที่เป้าหมายเพื่อติดตาม/ประเมินผลค้นหาต้นแบบ/นวัตกรรม	ม.ค. - ส.ค. 65	ศอ./สสจ./อปท./ผปก.	- ภาพลงพื้นที่ติดตามประเมินผล - ต้นแบบอาหารริมบาทวิถี ตลาดนัด ร้านอาหาร
7	สรุปผลการดำเนินงาน	สรุปผลการดำเนินงาน	ส.ค. - ก.ย. 65	ศอ./สสจ./อปท./ผปก.	เอกสารสรุปผลการดำเนินงาน

สัญลักษณ์ที่ใช้

	จุดเริ่มต้นและสิ้นสุดของกระบวนการ
	กิจกรรมและการปฏิบัติงาน
	การตัดสินใจ เช่น การตรวจสอบ การอนุมัติ
	แสดงถึงทิศทาง หรือการเคลื่อนไหวของงาน
	จุดเชื่อมต่อระหว่างขั้นตอน

6. ภาคผนวก (ถ้ามี)

-